

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, w wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemście 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemście-Pomorze.

ROK XIX

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 23 MARCA 1939

N — Nr 35

Ostra mowa Chamberlaina przeciw Rzeszy.

Londyn. Premier Chamberlain wygłosił w piątek na zebraniu klubu konserwatywnego w Birmingham wielką mowę polityczną.

Jest pewnym — mówi Chamberlain — że wypadki ostatnie poruszyły i wstrząsnęły całym światem jak żadne inne. Ponieważ w dniu wczorajszym w Izbie Gmin złożyłem oświadczenie, utrzymane w spokojnym tonie, mogło powstać mniemanie, że mnie wypadki te nie poruszyły. Krytykowano mnie z tego powodu i postawiono różne zarzuty.

W istocie tak nie jest. Uczyniono mi zarzut, że aneksja Czecho-Słowacji, to wynik mojej polityki i porozumienia monachijskiego. Hitler złożył wobec mnie uroczyste zapewnienie, że sprawa sudecka — to ostatnie jego rozszerzenia terytorialne. Przecież oficjalnie Hitler stwierdził w swoich przemówieniach różnych, że „Niemcy nie chcą żadnego Czecha“, że na Sudetach nie mają żadnego interesu w Czecho-Słowacji.

Oświadczenie dane mi Hitler złożył dobrowolnie.

„Zgwarantował granice Czecho-Słowacji. Postępek Hitlera wywołał rozczarowanie i oburzenie nie tylko u nas i w Europie, ale i w całym świecie. Hitler uznaje sobie prawo działania na własną rękę wbrew danym przyrzeczeniom współdziałania na drodze porozumienia i pokoju ze wszystkimi zainteresowanymi partnerami w Monachium.

„Jeżeli Hitler twierdzi, że w Czecho-Słowacji były niepokoje, to czyż te niepokoje nie były inicjowane z zewnątrz? Czy poza Niemcami ktokolwiek w świecie w to uwierzył, że ta mała Czecho-Słowacja mogła zagrozić „swoimi niepokojami“ potężnym Niemcom? Czy w tych warunkach można wierzyć nowym zapewnieniom i gwaransom, wypowiedzianym z tych samych ust?

Premier Chamberlain przypomniał dalej postępowanie Rzeszy i jej akty bezprawne, począwszy od Nadrenii aż do „Anschlusu“ i sprawy Sudetów. Zawsze powtarzało się to samo bezprawne działanie.

Dalej premier Chamberlain wspomina nieszczęśliwych, którzy wobec działania tejnej policji niemieckiej dostali się w mściwe ręce „Gestapo“, o licznych aresztowaniach i prześladowaniach politycznych, cechujących działalność władców niemieckich.

„I tu narzuca się nam nowe pytanie: Czy wydarzenia ostatniego tygodnia to koniec jednej awantury i przygody, czy też początek nowej, czy też wstępujemy w okres przygotowania do opanowania i ujarznienia siłą świata pod jedno władztwo?

„Nie chcę na te pytania dziś odpowiadać. Nad tym trzeba się głębiej zastanowić.

„Wypadki te wywołały oburzenie we wszystkich narodach i państwach nawet pozaeuropejskich. Mam prawo twierdzić, że rozpaczą się odruch przeciwdziałania tym metodom, odruch, którego tempo zostanie jeszcze przyspieszone. Aby bronić pokoju i drogiej naszej wolności oświadczamy, że wydarzenia w Europie południowo-wschodniej nie są nam obojętne i sądzimy, że zainteresowane państwa zwrócą się do nas o radę.

„W pełnym poczuciu tej odpowiedzialności i mych dzisiejszych słów wyrażam przekonanie, że naród niemiecki srogo żałować będzie tego, co zrobił teraz jego obecny rząd.

Dzisiaj jesteśmy silniejsi niż kiedykolwiek, silniejsi niż przed rokiem, potęga nasza jest mocarstwowa. Zrosną każdy akt bezprawny nosi w sobie zarodki należytej kary. Postępek rządu niemieckiego może okazać się bardzo niepomysłny w przyszłości.

„Nie chciałbym być prorokiem, ale wydaje mi się, że naród niemiecki głęboko pożałuje postępowania i działania jego obecnego rządu“.

Międzynarod. konferencja 8 państw w sprawie niebezpieczeństwa niemieckiego.

Paryż. W paryskich kołach politycznych uchodzi za nader prawdopodobne, że już w najbliższym czasie, zapewne bezpośrednio po podróży prezydenta Lebruna do Londynu, zwołana zostanie z inicjatywy Anglii i Francji wielka konferencja państw, szczególnie zainteresowanych w zamowieniu dalszej ekspansji imperjalizmu niemieckiego.

Konferencja odbyłaby się albo w Paryżu albo w Londynie, a zaproszono by na nią państwa następujące: Polskę, Rosję sowiecką, Rumunię, Jugosławię, Grecję i Turcję.

Liczy się również w Paryżu na udział Stanów Zjednoczonych, które w każdym razie przystąpiłyby na konferencję swych obserwatorów. Ze strony angielskiej reprezentowaną byłaby nie tylko metropolia, lecz i rządy wszystkich dominii.

Min. Bonnet wyjeżdża do Londynu.

Londyn. Gabinet nie powołał żadnego formalnego uchwały, upoważnił tylko Chamberlaina i Halifaxa do przeprowadzenia rozmów z min. Bonnetem, który przybędzie do Londynu, na temat możliwości kroków mających ograniczyć ekspansję Niemiec w Europie środkowej.

3 kwietnia jedzie min. Beck do Londynu.

Termin podróży min. Becka do Londynu został ustalony na dzień 3 kwietnia.

Min. Beck zabawi w Londynie trzy dni.

Neurath protektorem Rzeszy w Czechach.

Berlin. Kanclerz Hitler podpisał nominację ministra v. Neuratha na stanowisko protektora Rzeszy w Czechach i na Morawach, z siedzibą w Pradze.

Korespondent P.A.T. w Pradze aresztowany.

Warszawa. Władze niemieckie aresztowały korespondenta Polskiej Agencji Telegraficznej w Pradze red. Hinterhufa, poprzednio korespondenta w Wiedniu. Pochodził on z polskiej szlachty z Inflant. W tej sprawie pos. Józwiak zgłosił już w Sejmie interpelację, ale marszałek Makowski jej nie przyjął.

Litwa zwraca się do Polski.

Jak podaje „Polonia“, w Warszawie i innych ośrodkach Polski obiegają uporzędkowane pogłoski, że w związku z rozwojem wydarzeń w Kłajpedzie i możliwością zagrożenia Litwy przez jednego z jej sąsiadów, prezydent republiki litewskiej zwrócił się do Polski o objęcie opieki.

16.000 żołnierzy czecheskich przeszło na teren Rumunii.

Praga. Wedle krążących pogłosek, armia czeńska, która pod wodzą gen. Prechalla schroniła się na terytorium Rumunii, liczy 16.000 żołnierzy. Armia czeńska w Czechach i na Morawach została już podobno całkowicie rozbrojona.

Rzesza niemiecka zmobilizowała 22 dywizje.

Donoszą o przesunięciu wojsk niemieckich, które zajęły terytoria b. Czechosłowacji ku południowemu wschodowi w okolicach Celowa i Bielaku, niedaleko północnej granicy Jugosławii.

Ruchy wojsk włoskich.

Sygnalizowane są ruchy wojsk włoskich z Julia Veneta, zaś z Aten nadeszła wiadomość o wyładowaniu silnych oddziałów włoskich w Albanii.

Zablokowanie złota i walorów.

Londyn. „Daily Telegraph“ donosi, że Wielka Brytania i Stany Zjednoczone „zablokowały“ złoto i walory, należące do obywateli czecheskich, w wysokości około 1 625 milionów zł (65 milj. funtów) Rząd brytyjski zakazał w następstwie inkorporacji Czech i Moraw, wszelkich obrotów, względnie wypłat kapitału obywateli czecheskich, zdeponowanego w bankach brytyjskich.

Przemówienie P. Prezydenta R.P.

Z okazji rocznicy imienia marsz. J. Piłsudskiego wygłosił przez radio P. Prezydent RP. przemówienie:

„Przeżyliśmy znowu rok, pełen historycznej treści, rok wielkich zmagani i wielkiej pracy.

To, co w tym „dniu rozmyślań“ zwraca obecnie najbardziej uwagę na siebie, to dwa fakty nast.: Weszliśmy w 21-y rok naszej odrodzonej niepodległości państwowej. Mogłoby się wydawać, że po takim wyładowaniu burz historycznych, które tak głębokie przemiany polityczne wywołały w Europie, nastąpi okres spokoju, arbitrażów, ciszy. W rzeczywistości każdy rok, każdy miesiąc, a bodaj nawet tydzień, oddalający nas od końca wielkich zmagani światowych, jest coraz bardziej brzemienisty w treść historyczną.

Fakt ten musi pogłębiać rozważanie poczyni, musi utrwalać wewnętrzną zwartość narodu, musi stać się niecierńszą czujnością i najwyższą zdolnością do ofiar“.

Następnie przypomniałszy, jakie zadania do wykonania pozostawił swym następcom marsz. Piłsudski, Pan Prezydent stwierdził, że są one następujące: 1. silna armia, 2. niezależność polskiej polityki, 3. zjednoczenie narodu.

„Zadanie pierwsze — mówił P. Prezydent — wymaga wytrwałej pracy całych pokoleń. Pracy wydajnej, planowej, zorganizowanej, unikającej trzęsących tarc.“

Zadanie drugie, zadanie samodzielności myślenia politycznego i liczenia w trudnościach na własne siły, a przede wszystkim baczenia na nakiły godności i honoru narodowego, stało się niezmiennym fundamentem polskiej polityki. Nie wiążemy naszej przyszłości i naszego losu z niczyją opieką, wiedząc, że wolność jest produktem ciągłej ofiarnej walki własnego tylko narodu.

I wreszcie — jakże żywo brzmia dziś słowa pierwszego Naczelnika Państwa, wypowiedziane przy obejmowaniu urzędu:

„Stworzyliśmy Polskę wolną i niepodległą. Polska tęskni do ostatnie, o słowa, które w tym testamentie stoi, do Polski istotnie zjednoczonej“.

Kroczyliśmy na tej drodze dalej, zarówno w znaczeniu zewnętrznopolitycznym, łącząc się z rodakami zza Olzy, jak i w znaczeniu wewnętrznopolitycznym, usuwając stopniowo zapory myślowe i zadawnione uprzedzenia grupowe, które tyle szkód w rodzinie polskiego społeczeństwa zdziałały.

Rok 1938 to rok realizacji wielu wskazań myśli i ducha, pracy i decyzji Józefa Piłsudskiego.

Testament tak nam drogiego Komendanta i Twórcy czynu legionowego, formułowany w ciągu całych dziesięcioleci w błyskawicach Jego myśli — coraz widoczniej staje się drogowskazem, prowadzącym ku Polsce zwycięskiej.

Prawie 20 lat temu powiedział J. Piłsudski w Lublinie: „Wskrzęś Polskę i tak ją postawić w sile i mocy, w potęgę ducha i wielkiej konfidentury musimy, aby się mogła ostać w tych wielkich bym może przewrotach, które ludzkość czeka“.

Przetworzyliśmy Polskę rozbitą i podzieloną na Polskę zjednoczoną. Przetworzyliśmy Polskę zależną na samodzielną. Przetwarzamy Polskę słabą na Polskę silną i swej siły świadomą. Przetwarzamy Polskę biedną na Polskę bogatą i zdolną do zapewnienia bytu wszystkim obywatelom, zgrupowanym pod sztandarem pracy.

Ale mamy za zadanie przetworzyć Polskę tak, by zwyciężała w przyszłości nie tylko siłą liczby i wagą swego bogactwa, ale i potęgą ducha i mocą własnej narodowej kultury“.

W rocznicę imienia Józefa Piłsudskiego.

Warszawa. W rocznicę imienia i Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, 19 bm. marsz. Smigły-Rydz złożył w imieniu P. Prezydenta R. P. i własnym na stopniach pałacu belwederskiego wianok kwiatów.

Następnie ks. biskup polowy Gawlina odprawił w kaplicy Belwadera Mszę św., w której wzięli udział marsz. Smigły Rydz, premier Składkowski, przedstawiciele Sejmu i Senatu i generalicja.

